

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), NOVEMBER 8, 1945

STEVILKA (NUMBER) 260

10 je obnovila
poziv za razpravo
meznega vprašanja

WASHINGTON, 7. novembra. — Navzlic temu, da je izgled za prihajajočo skrajno slab, je Philip Murray danes kot predsednik odbora za izdajo apel na konferenco dela in kapitala, da name na dnevni red meznega vprašanja.

Murray je v resoluciji opozoril, da so kolektivna pogajanja mnogih važnih industrijh, ki bodo prišla na dnevni red konferen-

Novi grobovi

JOSEPHINE VIDMAR
V Glenville bolnišnici je umrla Josephine Vidmar, rojena Peter. Doma je bila iz vasi Vineta. Belacerk na Dolenjem odhodu je prišla v Cleveland pred 42 leti. Bila je članica KSKJ. Njen soprog John je umrl pred 13 leti. Tukaj zapustila sestro Anno Ponikvar, pri kateri je pokopana živela na 3000 Bona Ave. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9. uri zjutraj na pokopališču. Pogrebnegega bo vodil pastir sv. Vida in na Calvary pokopališče.

MARY RELIC

Mary Relic, rojena Basc, stanujoča na 1069 St. Doma je bila iz Zuma. Njen brat: Miloša, Tomaš, Petra. Tukaj zapuščila sestro Eliza, dva sinova Eliza in Antona. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9. uri zjutraj na pokopališču. Pogrebnegega bo vodil pastir sv. Vida in na Calvary pokopališče.

Naši fantje-vojaki

Naši fantje-vojaki so se vrnil domov. Tako sem bil na kolodvoru že ob 11:45 in polovica vlaka je bila že zasedena. Svetovano mi je bilo, da kupim vozni listek tretjega razreda, ker so lesene klopi v tretjem razredu mnogo čistše kot tapcirani sedeži v drugem razredu. Vozov prvega razreda ni več.

Več vozov je bilo rezerviranih za vojake. Ker sem bil v uniformi, sem to izrazil in našel sedež v nekem bivšem nemškem železniškem vozu. Moji sopotniki so bili slovenski vojaki. Med čakanjem na odhod vlaka sem postal središče zanimanja mnogih sopotnikov. Med njimi jih je bilo več, ki so govorili nemški in začeli so me spraševati glede Amerike. Eden izmed vojakov me je vprašal, koliko plače dobivajo ameriški vojaki. Ko sem mu povedal, ni mogel verjeti.

Slovenski vojak z Bleda, ima strica v Clevelandu
Ko je vlak odvozil proti Ljubljani, je neki vojak odvezal svoj vrečo in vzel ven velik hleb kruha in konzervo mesa. Pokusil sem kruh in bil je zelo dober, dosti boljši kot kruh, ki se

Andrica opisuje vožnjo iz Zagreba v Ljubljano

Srečanje s slovenskimi vojaki partizani, ki se vračajo domov

Theodore Andrica, korespondent "Cleveland Pressa," je došel v Ljubljano, odkoder pošilja poročilo, v katerem opisuje, kako se je vozil iz Zagreba v prestolico Slovenije. Poročilo se glasi:

"V Zagrebu sem ostal manj časa kot sem pričakoval. Nameraval sem obiskati nekatere izmed razdejanih hrvaških pokrajin, kot n. pr. Liko, ampak tja se ne da priti drugače kot z avtomobilom, avtomobilov pa se ne da dobiti razen s posredovanjem oblasti. V časnem uradu v Zagrebu mi je bilo povedano uljudno, ampak določno, da imajo preveč drugega posla, zato mi ni preostajalo drugega, kot da odpotujem iz Zagreba in da se podam v bolj prijazno Slovenijo.

Prva vožnja z vlakom, odkar je došel v Evropo
"To je bilo prvič, odkar sem letos došel v Evropo, da sem se vozil z vlakom. Vožnja med Zagrebom in Ljubljano je trajala šest ur in pol, kar ni slabo, ako se vzame v poštev stanje železniške opreme, koliko mostov je v popravilu, itd. Vlak je bil brez oken, brez razsvetljave in brez kurjave. Toda poglavito je, da obratuje in da se ž njim vozi na tisoče ljudi.

"V splošnem se lahko reče, da so ljudje prav zadovoljni z brzino, s katero vlada uvaja porušeni železniški promet, in ako se upošteva, koliko uničenja so Nemci in Italijani napravili v Jugoslaviji, se mora dati Titovi vladi priznanje za brzino, s katero je popravila gotove železniške proge.

Srečanje s slovenskimi vojaki na poti domov
"Moj vlak je imel zapustiti Zagreb ob 1:25 popoldne, ampak hoteli sluga me je opozoril, da naj grem na kolodvor vsaj eno uro prej, ako hočem biti gotov, da bom dobil sedež. Tako sem bil na kolodvoru že ob 11:45 in polovica vlaka je bila že zasedena. Svetovano mi je bilo, da kupim vozni listek tretjega razreda, ker so lesene klopi v tretjem razredu mnogo čistše kot tapcirani sedeži v drugem razredu. Vozov prvega razreda ni več.

Več vozov je bilo rezerviranih za vojake. Ker sem bil v uniformi, sem to izrazil in našel sedež v nekem bivšem nemškem železniškem vozu. Moji sopotniki so bili slovenski vojaki. Med čakanjem na odhod vlaka sem postal središče zanimanja mnogih sopotnikov. Med njimi jih je bilo več, ki so govorili nemški in začeli so me spraševati glede Amerike. Eden izmed vojakov me je vprašal, koliko plače dobivajo ameriški vojaki. Ko sem mu povedal, ni mogel verjeti.

Slovenski vojak z Bleda, ima strica v Clevelandu
Ko je vlak odvozil proti Ljubljani, je neki vojak odvezal svoj vrečo in vzel ven velik hleb kruha in konzervo mesa. Pokusil sem kruh in bil je zelo dober, dosti boljši kot kruh, ki se

prodaja civilistom. Konzerva je bila nemškega izdelka in je očitno prišla iz skladišča, ki je bilo zaplenjeno Nemcem.

Vojak, ki je govoril nemško najbolj gladko, se je pisal Jože Dornik, doma s Bleda. Povedal mi je, da v Clevelandu živi njegov stric Vinko Ambrožič, toda za njegov naslov ni vedel.

Dornikova zgodba je bila tipična zgodba stotisočev mladih Jugoslovancev. Pri vojaki je bil zadnjih šest let in sedaj se je vračal domov. Dve leti je služil v predvojni jugoslovanski armadi in ko so Nemci napadli deželo, je bil ujet od nacijev. Tekom vožnje v ujetništvo se mu je posrečilo zbežati z vlaka in po večmesečnem skrivanju v avstrijskih gorah se mu je posrečilo pridružiti se slovenskim partizanom, s katerimi se je boril polna tri leta.

Vožnja obuja spomine na partizansko borbo
Doma na Bledu ni bil že več kot tri leta in ves ta čas ni videl staršev in dveh sester. Ko je vlak vozil mimo nekega gorovja, je pokazal gozd in rekel: "V dotičnem gozdu sem živel tri mesece in enkrat nisem imel skozi štiri dni grizljaja v ustih."

Čez čas je pokazal neki drug hrib in dejal: "Tam nas je zalotila zima in nikoli ne bom pozabil, kako smo tam prežebali; obleka, ki smo jo imeli na sebi, se je spremenila v ledene plošče."

Zadnji čas se je Dornik nahajal v Pančevu v Vojvodini, ki je ena najbolj bogatih pokrajin Jugoslavije. Njegov domači kraj na Bledu je dosti revnejši, je dejal, in provinca ni tako bogata kot Vojvodina.

Ko je vlak privozil v notranjost Slovenije, je Dornik nepremično stal ob odprtem oknu in njegove oči so bile polne solz. Misli je, da ne bo nikdar več videl svoje rodne zemlje in bil je ves prevzet od ganotja. Zopet in zopet je rekel: "Da, da, to je moja domovina."

Vesti iz življenja ameriških Slovencev
Buenos Aires, Argentina. — Nenadoma je 6. septembra umrla od srčne kapi Milka Ferligoj, rojena Coj, doma iz Gorice in v Argentini 18 let. Zapuščala moža in več otrok. — Dne 4. avgusta je v Cordobi umrl Jože Kurinčič, doma na Iderskem, kjer zapuščala dva brata, v Argentini pa enega. — Dalje je umrl trgovec Karl Pahor, doma iz Kostanjevice. V Argentini zapuščala brata. — V avgustu in septembru so tukajšnji vojaki imeli par priredb za pomoč staremu kraju.

Palisade, Colo. — Iz armade je bil častno odpuščen Frank Marolt ml., sin družine Frank Marolt, ki je služil pet let, od teh 27 mesecev v Novi Fundlandiji pri Air Transport komandi kot saržent. V Zedinjene države se je vrnil 27. avgusta in bil poslan v Lowry Field, Colo., odkoder se je vrnil v civilno življenje.

LETALO, KI PLOVE Z BRZINO 606 MILJ

LONDON, 7. novembra. — Danes je bilo tukaj preizkušeno novo vojaško "jet" letalo, katerega je pilotiral Eric Greenwood in dosegel z njim brzino 606 milj na uro.

Novi brzinski rekord je bil napravljen komaj eno uro potem, ko je neko drugo letalo sličnega izdelka, plulo z brzino 602 milj na uro.

Tako je bil v teku ene ure dvakrat zlomljen stari brzinski rekord 481 milj, ki ga je leta 1939 napravil neki nemški pilot z Messerschmitt letalom.

Stalin se ni udeležil proslave

MOSKVA, 7. novembra. — Prebivalci Moskve so bili jako presenečeni in razočarani, ker se premier Stalin ni udeležil velike proslave, katerega se je vršila za 29. obletnico boljševiške revolucije.

Stalinova odsotnost je povzročila mnogo ugibanja v neuradni krogi. Zelo očitna je bila tudi odsotnost sovjetskega predsednika Kalinina in maršalov Vorosilova in Žukova.

Glavni funkcionar na proslavi je bil zunanji komisar Molotov, tradicijsko dnevno povelje na Rdečo vojsko, ki ga je vedno objavil Stalin, je to pot v Stalinovem imenu podpisal maršal Vasilevski.

SEJA DIREKTORIJA

V petek večer ob 7:30 uri se vrši seja direktorija Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Vabi se vse direktorje, da se udeležijo.

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

Seja dramskega društva "Naša zvezda" se vrši nočej ob 8. uri v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Prosi se vse članstvo, da se gotovo udeležijo.

Nova vlada na Grškem se ne bo dolgo vzdrževala; nima opore med ljudstvom

ATENE, 4. novembra (O.N. A.). — Proti novo ustanovljeni vladi predsednika Panajoti Kanellopoulosa se je razvila tako ostra opozicija, da je skrajno verjetno, da se bo obdržala na oblasti le malo časa, in še to le s težavo.

Na kakšne razloge se opira opozicija liberalcev, je povedal 58-letni progresivni prvak in bivši zunanji minister Sofianopoulos v pogovoru s korespondentom O.N.A.

Sofianopoulos trdi, da je nova vlada sestavljena iz ničvrednežev ter da ravno tako nedemokratsko smrdi kot njena predhodnica, vlada bivšega predsednika Voulgarisa.

Obtožba liberalnega vodje proti regentu

Ta odločni liberalni prvak, katerega je diktator Metaksas svoječasnno vrgel v zapor, pravi, da je regent Damaskinos sam kriv značaja te nove vlade, češ, da je hotel le, da se politična situacija ne razčisti in končno veljavno ne razjasni.

Po štirih tednih brezplodnega oklevanja, v katerih je ostala dežela brez vlade, regent Damaskinos sploh ne bi bil mogel najti bolj nesrečno solucijo. Naj

Zed. države predlagajo nov kontrolni sistem za Dardanele

74 ŽIDOV UBITIH V TRIPOLITANII

KAIRO, 7. novembra. — Britski glavni stan je danes naznanil, da so drhali Arabcev v Tripolitaniji vprizorile velike izgrede, v katerih je bilo ubitih 74 židov, medtem ko je bilo 183 židov ranjenih.

NA OBISKU

V Clevelandu se prvič nahaja na obisku T/Sgt. Rudolph Orasem, star 29 let, čigar dom je v Mullan, Idaho. Bil je pravkar častno odpuščen od vojakov, pri katerih se je nahajal štiri leta. Dodeljen je bil zračni sili ter je prepotoval mnogo krajev preko morja. Častno je bil odpuščen v Californiji, nakar se je podal v Chicago, Ill., kjer se je ustavil pri sestrični Miss Marie Winters, s katero sta se potem skupno podala v Cleveland na obisk k Mrs. Josephine Sever, 1391 E. 45 St., ki je sestrična Miss Winters in teta Rudolpha. To je bilo prvič, da sta se videla teta in nečak. Njegova mati, Rose je sestra Mrs. Sever, s katero se nista videli že 40 let, toda Mrs. Sever upa, da jo bo lahko obiskala prihodnje poletje, kar bo gotovo veselo snidenje po tolikih letih. Včeraj sta Rudolph in Miss Winters v spremstvu Mrs. Sever obiskala naš urad. Tu ostaneta le par dni.

Družina Sever ima tri sinove v službi domovine, oziroma sedaj dva, ker najstarejši sin Frank je bil pred mesecem dni častno odpuščen. Radio Technician Rudolph Sever se nahaja pri obrežni straži v Južnem Pacifiku, Sgt. Ferdinand je pa pri letalski sili v North Carolina, odkoder pričakuje, da bo kmalu odpuščen.

Sedaj je uprava Dardanel podrejena določbam pogodbe, katere je bila sklenjena pred desetimi leti v švicarskem mestu Montreaux. Byrnes je danes povedal časnikarjem, da je ameriška vlada poslala Turčiji pismo, v katerem se ji sporoča, da Zed. države priporočajo naslednje štiri točke v svrhu revizije v Montreauxu sklenjene pogodbe:

Štiri točke za revizijo obstoječe pogodbe

1. Dardanelska ožina naj bi bila vedno odprta za trgovske ladje vseh narodov. (Ožina je na splošno sedaj odprta, toda Turčija ima v vojnem času ali v času, ko obstoja vojna nevarnost, pravico omejiti število ladij, ki morajo pluti skozi ožino.)

2. Morska ožina naj bi bila vedno odprta vojnim ladjam črnomoških sil. (Sedaj ima Turčija v času vojne, v kateri je ona nevtralna, pravico prepovedati vstop bojnim ladjam katerekoli v vojni se nahajajoče države. Za Rusijo, ki je poglavitna črnomoška država, je to v vojnem času velika ovira.)

3. Državam izven območja Črne morja naj bi se z izjemo omejene plobove v mirnem času zabranila raba Dardanel za bojne ladje, razen ako v to privolijo črnomoške sile ali svet Združenih narodov. Mirovna to-nazna bojnih ladij naj bi se določila na mednarodni konferenci.

4. V Montreauxu sklenjena pogodba naj bi se modernizirala s tem, da bi se izločila Japonska kot ena izmed pogodbenih držav, in da se v raznih določbah iste ime stare Lige narodov nadomesti z Združenimi narodi.

Ko se je Byrnesa vprašalo, da-li bi Zed. države želele postati ena izmed pogodbenih drž-

Rusija bi glasom predloga dobila večje pravice v važni morski ožini in omejila oblast Turčije

WASHINGTON, 7. novembra — Zedinjene države so danes objavile program za nov sistem kontrole nad Dardanelami, ki bi zmanjšal turško oblast nad važno morskno ožino, priznal Sovjetski uniji pravice, katerih do sedaj tam ni imela, in dal Združenim narodom besedo glede rabe Dardanel v vojnem času.

Rusija, kakor znano, zahteva, da se ji v morski ožini, ki veže Črno morje s Sredozemskim, dovoli zgraditi vojaške baze. V predlogu, ki ga je objavil državni department, se ta ruska zahteva ignorira.

Državni tajnik Byrnes je obelodanil ameriški načrt na dan, ko je potekla pred mnogimi leti sklenjena nenapadalna pogodba med Rusijo in Turčijo, katero je vlada v Moskvi že pred več meseci preklicala.

Psihologičen pritisk sovjetske vlade na Turčijo

Splošen vtis je, da je Rusija pogodbo s Turčijo preklicala predvsem z namenom, da jo potom psihologičnega pritiska prisili k priznanju večjih sovjetskih koncesij v Dardanelah. Istočasno sta o Dardanelah pričeli razgovore s Turčijo tudi Amerika in Anglija.

Sedaj je uprava Dardanel podrejena določbam pogodbe, katere je bila sklenjena pred desetimi leti v švicarskem mestu Montreaux. Byrnes je danes povedal časnikarjem, da je ameriška vlada poslala Turčiji pismo, v katerem se ji sporoča, da Zed. države priporočajo naslednje štiri točke v svrhu revizije v Montreauxu sklenjene pogodbe:

Štiri točke za revizijo obstoječe pogodbe

1. Dardanelska ožina naj bi bila vedno odprta za trgovske ladje vseh narodov. (Ožina je na splošno sedaj odprta, toda Turčija ima v vojnem času ali v času, ko obstoja vojna nevarnost, pravico omejiti število ladij, ki morajo pluti skozi ožino.)

2. Morska ožina naj bi bila vedno odprta vojnim ladjam črnomoških sil. (Sedaj ima Turčija v času vojne, v kateri je ona nevtralna, pravico prepovedati vstop bojnim ladjam katerekoli v vojni se nahajajoče države. Za Rusijo, ki je poglavitna črnomoška država, je to v vojnem času velika ovira.)

3. Državam izven območja Črne morja naj bi se z izjemo omejene plobove v mirnem času zabranila raba Dardanel za bojne ladje, razen ako v to privolijo črnomoške sile ali svet Združenih narodov. Mirovna to-nazna bojnih ladij naj bi se določila na mednarodni konferenci.

4. V Montreauxu sklenjena pogodba naj bi se modernizirala s tem, da bi se izločila Japonska kot ena izmed pogodbenih držav, in da se v raznih določbah iste ime stare Lige narodov nadomesti z Združenimi narodi.

Ko se je Byrnesa vprašalo, da-li bi Zed. države želele postati ena izmed pogodbenih drž-

PRVI IZKLJUČNO PROTI-ŽIDOVSKI IZGREDI V EGIPTU

KAIRO, 2. novembra (O.N. A.). — Proti-židovski izgredi, ki so te dni izbruhnili v Egiptu, so prvi v modernih časih, v katerih je bila ljudska strast naperjena izrečno proti židom. Vsi prejšnji izgredi zadnjih let, so bili usmerjeni v prvi vrsti tujcem sploh.

Večina demonstrantov so bili mladiči, stari od 8 do 20 let. Vaš poročevalec je na lastne oči videl, kako se je policija, ki je bila oborožena kot običajno s palicami in puškami, ter svoji starinskimi ščiti, obrnila proč, ko da se jih zadeva ne tiče.

Jugoslovan profesor na Western Reserve univerzi

V Cleveland je došel Alex N. Dragnich, ki je bil imenovan za profesorja politične znanosti na Western Reserve univerzi. Prof. Dragnich je bil tekom vojne v vladni službi kot analist v justičnem departmentu in uradu za strateško službo, poprej pa je poučeval na univerzi države Californije.

Louis Adamič bo gost knjigarne Taylor Co.

V Cleveland pride jutri pisatelj Louis Adamič, ki bo ob 2:30 uri popoldne gost knjigarne Taylor Son & Co. v zvezi s publikacijo njegove knjige "A Nation of Nations." Knjižni kritik "Cleveland Pressa" je včeraj objavil zelo laskavo oceno tega najnovejšega Adamičevega dela.

Volitve v 23. in 32. vardi

Uradni izid torkovih mestnih volitev izkazuje, da je councilman Edward Kovačič dobil 3626 glasov, njegov protikandidat v 23. vardi, Louis Novak pa 774 glasov. Councilman John Prince je v 32. vardi zmagal z znatno večjo večino kot pa so kazala prva neuradna poročila. Dobil je skupno 5855 glasov, Anton Vehovec pa 4375 glasov.

PREVZELA GOSTILNO

Mr. in Mrs. Victor in Annie Hočevar, E. 53rd St., sta prevzela Good Time Cafe na E. 95 St. in St. Clair Ave., kjer bosta postregla gostom z najboljšo pijačo in prigrizkom. Se priporočata za obisk.

Žav v paktu, ki se ga predlaga, dasiravno Zed. države v Dardanele niso direktno zainteresirane, je državni tajnik odvrnil, da so Zed. države povsem pripravljene sprejeti tako odgovornost.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
5321 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$5.50
For Half Year — (Za pol leta) 2.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Herbert Seligmann (O. N. A.):

Vloga Amerike v kitajskih homatijah

Položaj v severni Kini je brez vsakega dvoma poln dinamita, kajti možnosti, da se bodo borbe komunistov proti centralni vladi še razširile, so velike. Uradni krogi v Washingtonu pa so navzlic temu prepričani, da Amerika ne bo zapletena v to meščansko vojno.

Uradno mi je bilo povedano na vprašanje glede prevažanja čunghinjskih čet z ameriškimi ladjami v severno Kino, naslednje: "V nobenem slučaju niso Zedinjene države prevažale kitajskih čet v kraje, ki se nahajajo v notranjosti Kine, temveč edino le v pristanišča kot Tsingtao, Činwangtao in Tientsin. Edino izjemo v tem pogledu tvori Peking, ki pa je bil prej prestolnica Kine. Nikdar tudi nismo prevažali čet čunghinjske vlade v kraje, kjer so pretili neposredni spopadi."

Dober primer načina, kako se Amerika čuva zapletanja v notranji kitajski spor, je slučaj admiral Barbey-a, ki je prispej dne 14. oktobra v bližino mesta Chefoo, kjer je nameraval izkrcati čete, katerim je bila poverjena naloga, da prevzamejo predajo Japoncev. Tu je našel, da so komunistične sile 18. armade že zasedle mesto in pristanišče, nakar je odklonil izkrcanje čet in odplul. Odbil je torej predlog, da bi zasedel ta kraj, ker je smatral, da pristojna Kitajcem samim, da se sporazumejo, komu naj na koncu koncev pripade mesto in luka.

V diplomatičnem pogledu je ameriško zunanje ministrstvo v zvezi le s čunghinjsko vlado. Pri komunistih smo imeli posebnega predstavnika le do meseca januarja 1945, ki je bil priredjen kot politični svetovalec vojaškemu opazovalcu generala Wedemeyer-ja.

Vojaški opazovalci so imeli tam jako važno vlogo, ker so nam preskrbeli podatke o premikanju japonskih čet. Tudi po odhodu političnega svetovalca je vojaška misija ostala na mestu, toda z nalogo, da se strogo ogiba vseh vprašanj kitajske politike.

Natančnejši podatkov o spopadih, ki so nastali v severni Kini, ni dobili iz uradnih krogov, ki poudarjajo, da so ti spopadi deloma nadaljevanje borbe, ki se vrše v teh področjih med istimi nasprotniki že od leta 1927 sem.

Vlada v Čungkingu se še vedno zanaša na to, da bodo pogajanja, ki se vrše med predstavniki komunistov na severu in čunghinjsko oblastjo, uspela ter dovedla do ustanovitve posvetovalnega političnega sveta, o katerem je bilo govora v razgovorih komunističnega prvaka Mao Tse Tung-a in ameriškega ambasadorja Patrick Hurley-a.

Pogajanja, katera je imel Mao Tse Tung pozneje kot znano, z maršalom Čiang Kajšekom, so se izjalovila, oziroma so glasom tukajšnjih uradnih virov uspela le do neke mere, namreč, da sta se oba prvaka sporazumela v tem, da si bosta prizadevala priti do soglasja.

Sporazum se je izkazal začasno nemogoč v naslednjih zadevah:

1. Čas sestanka kitajske narodne skupščine in njena sestava.
2. Usoda kitajskih komunističnih armad.
3. Administracija predelov severne Kitajske, ki je v komunističnih rokah.

To je vzrok, da so sedanji razgovori usmerjeni predvsem proti sestavi neke vrste posvetovalnega dela, ki naj bi obsegalo vse politične stranke Kine.

Glasom naziranja ameriških uradnih krogov, je največ upanja v tem, da bo prišlo do sporazuma v teh pogajanjih v Čungkingu, ker bi utegnil tak sporazum privedi do tega, da bi se Kitajci odločili, da uredijo svoje spore na političnih sestankih mesto na bojnem polju.

Kar se tiče Zedinjenih držav, je nameravano, da se odpokliče vse ameriške oborožene sile, čim bodo vse japonske čete razorožene na vsem kitajskem ozemlju. Ceni se, da ob novem letu ne bo več kot približno 53,000 marinov in 6,000 vojakov na kitajskem ozemlju.

Kar se pa Rusov tiče, smatrajo uradni washingtonski krogi, da je Mandžurija ona točka, na kateri bo preizkušena vrednost nedavne rusko-kitajske pogodbe. Ako bodo Rusi odpoklicali svoje čete — iz zadnjih vestih so jih začeli umikati — bo prevladalo prepričanje, da bodo ostali zvesti svojim obljubam.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Domobranci povzročili gorje v Dvorski vasi

Naslednje pismo je prejela dobro poznana Mrs. Mary Pečenko, 3197 Richmond Rd., od brata Janeza Debelaka iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah. Pismo je bilo pisano 18. avgusta 1945 in se glasi:

"Draga sestra Mici in svaki! "Vaju najprvo pozdravimo, kakor tudi vse domačine in sorodnike. No, po dolgem času smo dočkali toliko zaželjeno svobodo, za katero smo toliko krvi žrtvovali. Skoraj je ni hiše v Sloveniji, da ni prizadeta od gorja in sicer največ od grdih domačih izdajalcev, posebno kateri smo bili za osvobodilno fronto proti okupatorju in njegovim pomagačem. Posebno pri nas smo veliko hudega prestali.

"Najprvo je padel moj stariši sin Janez, 6. aprila 1941. Potem so 24. januarja 1944 leta zaprli mene in sina Franceta. Zaprta sva bila en mesec v Velikih Laščah, nakar so mene izpustili, France pa je moral v Laščah ostati; je bil pri Lenčku konfiniran. Eno nedeljo je prišel malo domov pogledat, pa sem ga ustavil, naj ostane doma, da bova v ponedeljek enega prašiča zaklala. V tem času so pa partizani Velike Lašče napadli in ni mogel nazaj, pa tudi ni hotel iti. Pa so ga domači izdajalci-domobranci izdali, da je imel s partizani zvezo, pa so ga kar na mestu ustrelili.

"Moj nesrečni sin je bil ob času smrti star 32 let in je pustil zalujočo ženo, ki je Skončnakova iz Podpoljan, in dva otroka. Fantek je star tri leta, punčka pa eno leto in pol.

"Tako je prišlo, da sedaj, ko sem star, moram čedalje več delati, pa samo, da sem še ostal živ, zakaj bil sem tudi že pri zidu pripravljen, da me ubijejo. Saj so nam lumpje izdajalski tudi brata Stefana ubili, fant je pa v internaciji umrl, tako da je Neža sama ostala na Plosovem.

"Skončnaka Franceta so tudi ubili kot talca, Laški Pucel je pa v taborišču v Nemčiji umrl. Pri Staralazarjevih je tudi vse požgano. Antona so ubili Italijani, Janez pa Gorjup Nande.

Lojz je umrl v Nemčiji, Micka pa v Ljubljani, uje Janez pa doma še pred vojsko, tako da sta še Pavle pa Jože živa ostala. Bratranca Jožeta Korošca, ki je bil na Krnčnem oženjen, so pa Slemenci ubili pri Ljubljani, in tudi njegovega sina, ko sta bila na poti domov iz italijanske internacije. (lumpje domači!)

"Tudi moj sin Jože je bil tri leta interniran v Italiji in Nemčiji. Dvorska vas je prava razvalina; 59 poslopij je požganih. Od Rotarjevih pa doli do Maričev vse. Dalje Matičkovo, Jakcovo, Pijatovo, Peterlinovo vse. To je bilo 24. junija leta 1942, ko je bombardiral Italijan. Naš skedenj in drvnarnico in našo hišo je dvakrat zadelo s kanonom iz Velikih Lašč; 700 kosov opeke je pobitih na naši hiši. Takrat je tudi Zgajnarja Jožeta ubilo. (Op. ured. G. Zgajnar je bil oče Mrs. Plut iz E. 72 ceste). Potem smo pa še v Kozlarjevi preski pogoreli, je bilo še več škode ko doma. Zgorela je sva bala od ta mlade in nam vse, ker smo bežali vsi ljudje iz vasi. Cerkev je tudi vsa požgana.

"Dragi moji, ni za popisati, koliko sem pretrpel jaz in vsi tisti, kar nas je zavednih Slovencev. Samo v naši vasi je več ko 20 ljudi ubitih. Po večini od domačih izdajalcev. Pripomniti moram, da so naši bližnji sosed v vrstah izdajalcev.

"Moji še ostali sinovi imajo zdaj vsi dobre pozicije. Jože je v Ljubljani v službi v lim tovarni kot delovodja, Viktor je partizan v št. Vidu nad Ljubljano, Lojz je v Nišu, Srbiji, partizan in komandir čete; Anton je partizan v Skoplju. Je vsem dobro. Mislim, da ta hudo je za nami, saj ko se nazaj domislim, kako je bilo hudo, mi kar srce zastaja.

"Končno sprejmite Ti, Lojz in vsi naši prisrčne pozdrave od Vašega nesrečnega brata in ostale družine Debelakove. Tudi Skrlavska Francka in družina Vas lepo pozdravijo, njihove hčerke Ančke še zdaj ni domov iz Nemčije.

"Janez Debelak."

UREDNIKOVA POŠTA

Prireditve družna "V boj," št. 53 SNPJ

Kot običajno vsako leto, tako tudi to leto obdržava svojo plesno veselico na Martinovo zedljo društvo "V boj," št. 53 SNPJ.

To pot se je društvo odločilo imeti le plesno prireditev, katera se prične ob 8. uri v zgornji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Za ples bo skrbela dobra godba F. Barbič Jr.

Druge zabave ima pa zato izvoljeni odbor pod svojim področjem, in smo prepričani, da ne boste kislili obrazov, da se boste zabavali v dobri zabavni družbi. Torej posebno članstvo našega društva je prošeno, da se vdeleži te plesne veselice, ko gre v korist društvene blaginje.

Če hočemo, da bo društvo zmogočno še vedno podpirati razne narodne in kulturne ustanove, nam je potrebno, da imamo sami tudi ob časa do časa kako prireditev. Društvo "V boj" se vedno zaveda svoje naloge in daruje vedno rado po svojih močeh v razne koristne narodne namene. Zato torej upravičeno pričakujemo udeležbe ostalega članstva SNPJ, kot drugega občinstva.

Članov in članic našega društva je dolžnost, da se vdeleži prireditve svojega društva. Nagovorite tudi svoje hčere in sinove, da pridejo na to našo plesno prireditev. Barbičev orkester

5 mož je obljubil, da bo igral za starejšo generacijo polke in valčke, kot tudi mladini po volji. Naša članica Mrs. Straus iz Trafalgar Ave. bo to pot skrbela, da ne boste lačni, in Katia Volk bo gledala, da boste dobili dober vložek (sandwich), da boste nato lahko spili tudi kozarec dobrega piva, za kar bodo skrbeli naši dobri nakarji. Torej 11. novembra ob 8. uri se bo članstvo društva "V boj" zabavalo prav pošteno v svoji članski in bratski družbi. Pridite!

J. F. Durn, tajnik.

Vojska je minula

Euclid, Ohio. — Kakor se vidi in sliši, se bodo naša srca začela polagoma razveseljevati. Naši ptički in peveci so se tudi od nas poslovili in se preselili v gorke in prijetnejše kraje. Tako smo se morali tudi mi preseeliti iz lepe narave v notranje prostore. V resnici je prijetno prepevati v prosti naravi, pa kaj hočemo, ko nismo mi gospodarji narave. Imamo pa primerne prostore v naših narodnih domovih, katere moramo včasih napolniti.

Vem, da je pevski zbor "Slovani" dobro poznan. Vsako leto priredimo jesenski koncert, za letos smo se pa odločili, da ga preložimo na poznejši čas, namreč v januarju, ko bo zbor ravno obhajal svojo desetletnico obstoja. Zbor se pridno in vestno pripravlja za ta koncert, o

katerem boste še pozneje natančno čitali. Da pa ne bo preveč odmora med eno in drugo priredbo, so se pevci zavzeli, da priredijo zabavni večer v nedeljo, 11. novembra v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Pričetek te zabave bo takoj po kosilu. Ako bomo preje prišli, preje bo lušno, zato ker ima zbor vse pripravljeno; kar se tiče godbe, bo izvrstna, pišče pravijo, da je bo na razpolago in na vse zadnje pa še dober kostrunček.

Torej prijazno vabim v imenu pevskega zbora "Slovani" vse cenjeno občinstvo, da nas obiščete omenjeni dan. Vsi dobro veste, da zbori ne morejo brez prispevkov naših dobrih prijateljev obstajati. Stroški so vedno, dohodki so pa bolj pičli. Tudi veste, da na odru brez petja ni nič, zato pa se pevci vedno trudijo, da zamorejo kaj pokazati, kadar nastopijo.

Vojska je minula, in nič več ni kakih izgovorov kot jih je bilo v vojnem času. Marsikateremu se je odvalil težak kamen od srca, ko je zvedel, da njih sin ali hči še živi, čeravno niso še v hišici očetovi, in bomo lahko tembolj veseli ko se vrnejo. Prav gotovo nekateri ne bodo nikdar mogli pozabiti, ker usoda je zahtevala, da so izgubili sina, ki je odšel od doma zdrav in vesel, a vrnil se ne bo nikdar. Oni, ki so bili toliko srečni, da so se vrnili, in se še bodo vrnili, pa gotovo niso nič kaj pridna doživela, kajti trpeli so veliko v sled strašnega gorja vojne bitke. Torej, tisti, ki smo ostali pri življenju in zdravju, poveselimo se dokler nam moči še dopuščajo.

Torej, še enkrat ne pozabite omenjenega dne, to je v nedeljo, 11. novembra, se vidimo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., ko bodo "Slovani" nam priredili prijetno domačo zabavo s petjem in plesom!

Frank Rupert.

Darovi pri podružnici SANS, št. 48

V mesecu oktobru smo sprejeli sledeče prispevke pri podružnici št. 48 SANS. Za pomožno akcijo so darovali sledeči: Po \$5.00: John Božič, John Prudič, Slovenski Progressivni klub \$9.00, Frank Lunka \$5.00, Društvo "Vipavski raj" št. 312 SNPJ članarina \$3.00, Mrs. J. Vesel \$2.00, Po \$1.00: Krist Lokar, Anton Skapin, Louis Cebrown, Mrs. J. Jerina. Torej skupno \$33.00.

Za politično akcijo SANS

so darovali sledeči: Slov. Progressivni klub \$8.00, Angela Kalin \$3.00, Frank Barbič, ker se ni mogel udeležiti naše priredbe 7. oktobra \$1.50, Anton Jaksetič članarina SANSu (izročil A. Bokar) \$2.00. Torej skupaj \$19.10. Skupnih prejemkov \$52.10.

Ta mesec ni bil tak uspeh; vzrok je ker smo imeli prireditev 7. oktobra in zato seveda smo bili s to priredbo zaposleni, katera je bila kot sem že poročal, dober uspeh. Darovi v dvorani na dan priredbe, ko ni bilo posebnega nabiranja so znašali \$125.00. Dalje smo iztržili v dvorani svoto \$1,075.70. Skupno z prostovoljnimi doneski \$1,200.70. Skupnih stroškov je bilo \$362.49. Torej čisti preostanek \$838.21. Koncem prejšnjega meseca smo ponovno poslali tisočak za pomoč našim domovini na SANSov urad.

Pri vsem tem ponovna zahvala za darove, in tako lep odziv na naši zadnji prireditvi. Iz urada ZOJSA ste čitali ponovni apel za zbiranje obleke, in upamo, da se boste ponovno odzvali in pregledali še kje se da kaj dobiti ponošene obleke in jo darovati v ta blag namen revežem v stari domovini. Pomnimo vsi, da ta zima, katera je skoro tu, bo še polna trpljenja za naše

preko oceana. Za to delo so se v Clevelandu ponovno odločile naše marljive žene in dekleta pri organizaciji Progressivne Slovenke. Gotovo bodo one ponovno določile kam, da prinesete obleko in druge stvari, katere želite prispevati v blago. Važno je, da se odločite in zberete kaj skupaj, res je, da vsaki mogoče ima svoje, in da tem pošljamo sedaj, poleg tega se da zabrati tudi še kaj za skupen relief, naprosite sosedo vašega, če ima kaj obleke, da jo ne rabi in naj je podari in ta namen.

Glede pošiljanja zabojev, me tudi vedno izprašujete. Te informacije dobite najbolje na vaši bližnji pošti, in tam vam bodo dali vsa pojasnila. Kot mi je do sedaj znano, lahko pošljete zaboje v vse kraje Slovenije, ki sedaj spadajo pod Jugoslavijo. Zaboj lahko meri 72 inčev, to je okoli 30 inčev. Ne sme pa tehtati preko 11 funtov. Za v Primorje je važno, da naslovite poleg imena in ostalega naslova še Slovensko Primorje, kot na primer za Vipavsko Goriško, dodaste še zona "B" itd.

V mesecu decembru se apelira na vsa tukajšnja društva, katera tvorijo tukajšnjo našo podružnico, da izvolite svoje društvene zastopnike, dva ali več, in pošljite njih imena in naslove na tajnika podružnice.

Potrebno je tudi, da izvolite take zastopnike, kateri se bodo za podružnico oziroma SANS zanimali, ne le da bodo celo zadevo gledali od strani, in prišli le parkrat ali nobenkrat na seje podružnice. Takih zastopnikov pri podružnici ne potrebujemo. Mi želimo zastopnike, da store svojo dolžnost, ne da bo delo izvrševal tajnik, ali par uradnikov. Podružnica bo izvršila svoj naloge le, če bo imela delavne in požrtvovalne zastopnike društva. Nekaterim društvenim zastopnikom se mora dati priznanje, da v resnici vrše čast svojemu društvu, pa žal teh je malo. Upam, da se bomo vsega tega še vsi zavedli. SANSovo edlo še ni končano, zato je še vedno potrebna močna podružnica v naselbini, da pomaga in vrši delo, katerega smo si ga naredili pri SANSu. Sicer bodo vsa društva še posebno pismenim potem obveščena v svrhu izvolitve zastopnikov. Dalje ne pozabite tudi, da se na decembarskih sejah spomnite s kakim darilom v prid SANSu; vedite da vsak dar je dobrodošel.

Prodajne znamke (Ohio Sales tax) tudi še vedno nabiramo, in ste prošeni, da te hranite, in jih podarite naši podružnici, ki jih še vedno zbira, da tudi pri tem naredimo kak dolar.

Za podružnico št. 48 SANS J. F. D., tajnik.

O prireditvi SANSovih podružnic v Clevelandu

V nedeljo, 28. oktobra se je vršila priredba Centralnega odbora SANSovih podružnic iz Clevelanda v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. To pot je gostoval dramski zbor "Ivan Cankar" in igralci tega zbora so vpriporili zanimivo veseligo "Vražja vdova" v treh dejanjih, po igri se je vršil ples v avditoriju in domača zabava v prizidku.

Pred zastorjem je nagovoril navzoče s kratkim pozdravnim govorom Krist Stokel, predsednik Centralnega odbora in nato je bila predstavljena igra "Vražja vdova", ki je bila glavna atrakcija dneva. V igri so nastopili poznani Cankarjevi igralci in igralki, kateri so odlično izvršili svoje vloge pod vodstvom režiserke Tončke Simčičeve. Pa se ozirom na posamezne karakterje:

Naslovno vlogo Drobjančeve Meto, posestnico in vdovo je predstavljala Josephine Milavec-Levstik. Josephine se je odlikovala v tej vlogi že pred leti in je igrala tudi to pot s pravo dovršenostjo. Ona se je resno

poglabila v svojo vlogo in bro zadel karakter premakmečke vdove, katero obsema polna iskra življenja. Ona talentirana igralka, ima dar našanja in dober spomin in ji pomaga, da igra brezumno in naravno.

Zalko, njeno hčerko je igrala Olga Marnova. Tudi ona je bila mačena na našem odru in je igrala igralka. Predstavljala ljubko kmečko dekle, ki sebi primerne fanta in znala lepo premagovati vsa sprotstva za dosego svojega ljubčka in tudi v ljubezenskih prizorih je bila nadvse doljiva — bila je naravno ustvarjena za to vlogo.

Pavleta, kmečkega fanta Zalkinega ljubega je predstavljal John Čeh, ki je dobro izšel svojo vlogo. Igral je zaveljno in bil je neupogljiv in znal v svoji pretkanosti pregatati vse zapreke, ki so mu nasproti v danih okoliščinah dosego ljubke Zalko. John se lo hitro izpolnjuje in je v kem nastopu boljši.

Vlogo Kolenca, vdove gruntarja je igral Rudy Mar zelo dobro. Tudi on je znan igravec in je preigral veliko na našem odru. Dosega ga največkrat videli v dnevnih vlogah, kjer se je likoval posebno v ljubezenskih nastopih v vlogah ljubimca. Pot je dobro zadel karakter srednje-letnega vdovca, ki hoče žentiti iz potrebe, in pa poravnava star greh, ki ga je grešil na svoji prvi izvoljenici Drobjančevi Meti. Vloga Kolenca je težka, nerodna in za vsa dobrega igralca, da zna vse strani življenja vdove Kolenca. Rudy je vse to dobro igraril in odlično odigral svojo vlogo. On je še mlad in v igri je dokazal, da lahko tudi starejšega moža.

Kmeta Žutka je predstavljala Frank Zigmam zelo naravno. Je zelo dober močakar "besede" pri gospodarstvu in polnomla podprej svoji polnoma podprej svoji Marjani. Tip takega področja kot je Žutkov, je treba vseh režiserju poskušati z lučjo bila Zigmama za to vlogo. Njegovo ženo Žutkovo Marjano je igrala Frances He. Ona odigrala svojo hudomušno vlogo zelo dobro in je nenadoma ljliva za slične vloge, ni izbirala in igra naravno.

Osebnjaka Trobca je igral Anton Smith in Žefrana pa ton Eppich. Oba sta veterana našega ljudskega odra. Bila sta dobra kočarska tipa in sta svojimi nastopi povzročala privabila mnogo smeha od navzočih.

Ob vpriporitvi "Vražje vdove" smo tudi opazili, da so bili z resnostjo vsi igralci igralki. Prevladala je dobra monija in razvrstitev posameznih karakterjev je bila zamašljena. Navzoče občinstvo je sledilo igri z veliko zadovoljnostjo in navdušeno aplavzom posamezne prizore in ljudje se nasmejali do solza. Zato smo hvalile režiserki Simčičevi igralcem dramskega zbora "Ivan Cankar", ki ste doprinesli nekaj tako lep in veselih nastopov. Priporočljivo je, da se igrarje novi v Collinwoodu ali Euclidu.

Louis Kamen

Prihranite vsak

PLAČILNI DAN

Kupite ekstra "Victory" bonde in znamke

Denite del vašega zaslužka na hranilno vlogo pri

Savings Bank of America

THE PEOPLE'S BANK ON PUBLIC SQUARE

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

MO SPEKULANTOV, MO POSTENIH LJUDI

Trdno je življenje mladih ljudi, prav tako, življenje vse kmečke mladine primanjkuje delovnih mest, mnogo dela in mladina domačega dela pomaga še ostalim. Zlasti se pokazuje delavne v medsebojni pomoči. Tako so na primer iz Makovca napravile svojega domačega dela, tega je ravno v teh dneh na ogromno, še 170 delavcev v enem tednu na drugih v tem času so se naučile svojih točk za miting, katero priredile skupno s tovarniške brigade.

Mitingu so razkrinkali, ki hočejo na vsak način priti v odbore. Kar pokaže, ki se rinejo v te in sedaj spekulirajo ter kričijo, koliko so naravno-osvobodilni ljudje so z burnim plovom in mekljici "nočemo" to, hočemo poštene potrdili.

Mitingu je mladina iz doline podarila v znak poštenosti zastavo. Sedaj se pripravljajo na prve svoje politve. Tudi tisti, ki nimajo pravice, ker so še mladi, pomagajo pri sestavi list.

Mladina v tem skritem delu se skriva pod okrilje, da in tekmuje v njej, da je njej in naši Jugoslaviji v procvit.

OSTITEV NAM NAREJAJEJO BUJNOST

predlog predsedstva narodne Slovenije je izdalo slovenskega narodnega sveta zakon o sodišča slovenske narasti in izreklo pomilostitve, obojenih pred tem so pomilostenci so na področje oproščeni kazni ali težkega prisilnega dela po oproščeni kazni na političnih državljanskih pomeni, da med drugimi imajo volilne pravice. Mladiki narodne vlade Slovenije Kidrič je k amnestiji točno pojasnilo.

Amnestija je zadala nov temelj našim sovražnikom, ki so v tujini, ki govorijo, da pri nas teror. Pretekli dobri trije meseci po osvoboditvi. Kljub izso ga zagrešili so našega naroda, se je v vse izredne ukrepe pa oblast lahko odstranila katerega časa zato, ker iz ljudstva, ki je velikoduš-

na in vzgojna poteza naše narodne oblasti, ne krepki sovražnikov, temveč jih le še huje toče. Zapeljancem pa je znova omogočila, da svobodni, s trdnim delom in pred budnimi očmi našega ljudstva popravijo storjeno krivdo.

Amnestija je ponoven dokaz naše moči. Prav zato, ker stoji ljudstvo trdno za našo oblastjo, je naša oblast lahko velikodušna. Prav tako kot smo znali toči izdajalce v najtežjih okoliščinah, tako jih bomo znali toči s kar največjo čuječnostjo tudi v okoliščinah svobode in najstrožje zakonitosti. Udrinili bomo po vseh tistih, ki se bodo pokazali nevredni velikodušnosti naše oblasti.

Velikodušnost, s katero je naša oblast izdala pomilostitev, izvira iz globoke vere naše oblasti v prebujenost našega ljudstva. Zato moramo prav sedaj stopnjevati svojo budnost napram izdajalcem in proti vsem sovražnim naklepom.

NAŠI IZDAJALCI NADALJUJEJO SVOJE DELO V TRSTU

Na Primorskem, posebno pa v Trstu so našli zavetišče mnogi izdajalci, ki so zbežali pred jugoslovansko armado, zavedajoč se svojih zločinov. Vsa naša reakcija, plava in bela garda, razni poklicni ovaduh in hlapci okupatorja so se zbrali v Trstu in v najlepši slogi ribarijo v kalnem, zaščiteni po mednarodni reakciji. Na Primorskem, posebno pa v Trstu se križajo interesi poštenega slovenskega in italijanskega delavnega ljudstva in interesi mednarodne reakcije. Borba teh sil se vedno bolj zaostruje; naši izdajalci pa služijo reakciji prav tako danes kakor so ji služili vse svoje življenje. Imena kot: Bojan Ribnikar, Stanko Kociper, dr. Zajc, dr. Breziger, dr. Drnovsek, dr. Žitko, prof. Srečko Baraga, prof. Pavle Verbič, belogardistični poročnik Novinec, policijski agent Adamič, označujejo dovolj njihovo moralno vrednost in izključujejo vsak dvom o nameri njihovega sedanjega dela.

Ti ljudje so si ostali zvesti v svojem načelnem protiljudskem delovanju. V stari Jugoslaviji so hlapčevali vsem protiljudskim režimom, da so si zagotovili brezskrbno parazitsko življenje na račun naroda. Za časa okupacije so se vdinjali okupatorju za najbolj gnusne in nečiste posle ovaduhov, krvnikov in zagovornikov hlapčevstva. Delo dr. Zajca, idejnega vodje plave garde in njegovih pomagačev je imelo za cilj razbitje enotne borbe slovenskega in jugoslovanskih narodov proti oku-

Usnjarna v Slovenskih Konjicah

V Slovenskih Konjicah imajo tehnično najbolj urejeno usnjarno v Sloveniji. Šoštanjska usnjarna je sicer večja, toda ni tako tehnično izpopolnjena. Alfred Laurich, ki je bil lastnik usnjarne v Slovenskih Konjicah, je pobegnil že pred enim letom v Avstrijo in pustil podjetje svojim bratracema. Ob zlomu Nemčije sta tudi ta dva pobegnila. Sedaj je usnjarna državna last.

Ko so tovarne prevzele slovenske oblasti, so bile razmere v njih skrajno obupne. Vsa skladišča so bila prazna, vse sirovine in izdelke so Laurichevi odpeljali s seboj. Posrečilo se jim je odpeljati v Avstrijo tudi stroje iz oddelka za izdelavo pogonskih jermenov. Zavedali so se, kako se da najbolj oškodovati tovarno, ki je pred vsem izdelovala pogonske jermene. Že v prejšnji Jugoslaviji je konjiška tovarna s pogonskimi jermeni krila vse potrebe države in jih tudi izvažala v inozemstvo. Takrat je bil izdelan za neko tovarno v Nemčiji 1.30 metrov širok, 15 milimetrov debel in 27 metrov dolg jermen. Prav tako so bili izdelani za jugoslovansko težko industrijo v tej tovarni pogonski jermeni največjih dimenzij.

Tu zdaj prihajajo iz vseh federalnih edinic Jugoslavije naročila za jermenski oddelke konjiške usnjarne. Mnogo podjetij ne more polno obratovati, ker patorju; Bojan Ribnikar in Stanko Kociper sta služila tujemu tisku, ki je z nesramnimi, zlaganimi poročili bati borbo in borce za našo svobodo; belogardist Novinec je vodil obožene in organizirane krvnike-janičarje k pokoljem borcev in zavednih ljudi; policijski agent Adamič je užival, ko je mučil naše ljudi po zaporih.

To so izvrški našega naroda! Borili se niso samo proti našim narodnim interesom, ko so podpirali na vse načine fašiste, borili so se tudi proti zaveznikom! In vendar danes doživljamo, da tem izrodkom dopuščajo delovanje. Po Primorskem in Trstu skušajo ti ljudje razbijati enotnost slovenskega in italijanskega delavnega ljudstva ter širijo zlagane vesti o razmerah pri nas. Ostali so pač to, kar so vedno bili, plačani hlapci reakcije.

Ti ljudje so vojni zločinci; po moskovskem dogovoru bi morali biti izročeni naši državi in postavljeni pred naša sodišča. Ni so vojni zločinci samo Pavelič, Rupnik in drugi, temveč tudi vsi njihovi pomagači. Na njihovih rokah so madeži krvi poštenih ljudi. —Po "Mladini."

nima pogonskih jermenov. Vodstvo konjiške tovarne se je takoj zavedlo važnosti tega oddelka in je storilo vse za vrnitev strojev iz Avstrije. Slovenske oblasti so dosegle ugodno rešitev in po dveh dneh je bila večina strojev spet nameščena v tovarni. Ključavnice so noč in dan delali, da so bili prepotrebni stroji hitro pripravljeni za pogon.

Dosegli so že 73.3% predvojne proizvodnje. Tovarna izdeluje tudi podplate in gornje usnje. Radi nepopolnega obrata je tudi pri tem doseženo začasno 83% predvojne proizvodnje. Občutno je pomanjkanje sirovin, predvsem kemikalij, ki so nujno potrebne za predelavo kože. Ker vodstvo tovarne predvideva pomanjkanje surovih telečjih kož, se je odločilo za predelavo svinjskih kož, katerih je na trgu dovolj. Prvi poskusi so dali dobre rezultate in ustanovljen je nov oddelke za predelavo svinjskih kož.

Konjiška usnjarna zaposluje nekaj sto delavcev in nameščenec. Delavci so večinoma mali kmetje, katere je Laurich neusmiljeno izžemal in izrabljaj. Dokaz temu je bila spontana stavka leta 1936. Danes je vse delavstvo organizirano v strokovno organizacijo; zavedajo se, da s svojim delom gradijo novo življenje ne le sebi, temveč vsemu delovnemu ljudstvu, vsej domovini. Svojo zavednost so delavci

dokazali z udarniškim tednom, ki je zadovoljivo uspel.

Iz vsakega oddelka je pet do osem ljudi delalo nujna zunanja dela, produkcija v tovarni pa je ostala na isti višini. Pri umiku so Nemci skoro popolnoma uničili laboratorij in mehanične delavnice. V udarniškem tednu so delavci 800 delovnih ur popravljali ti dve stavbi.

Sindikalna organizacija je na predlog delavcev sklenila, da pokloni enodnevni zaslužek za partizanske sirote in tovarniške upokojence; 15. septembra so delavci priredili "Vinsko trgatvo" in čisti dobiček obrnili v iste svrhe.

Ob koncu udarniškega tedna so delavci priredili svoj "mit-

Opens Trade Parley

Eric Johnston, President of the U. S. Chamber of Commerce, addresses a plenary session of delegates to International Business Conference in New York recently.

From Small Orphans to Their Father

This is an orphan's grace, and judging from the expressions it should be a matter of top priority. These children are some of the 50 war-district orphans in Dr. Barnard's home in Kelvedon, England. Grace before a meal is an important part of the children's training. Many of the English orphans are being aided by help sent from the United States.

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v poslojpu North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

"Want'a Call Home, Soldier Boy?"

● Majhno dekletce ima pravo idejo. Domotožnega G. I. prva želja, potem, ko pristane iz transporta, je govoriti s mamami ali očeti potom dolgo distance. Baš sedaj prihaja toliko vračajočih se veteranov v to deželo, da so dolgo-distančne linije mnogokrat prenatrpane z njihovimi veselimi klici o zopetnem snidenju.

Več in več žičnih napeljav se dodaja, medtem, ko se gre z našim velikanskim zgradbenim programom širok dežele naprej. Dokler nova zgradba ne nadomesti poslugeta na stopnjo mirne dobe, vi lahko pomagate G. I. napraviti njegov prvi klic domov s tem, da napravite vaše dolgo-distančne klice čim bolj kratke. Ko drugi čakajo, vas bo operatorica opomnila, rekoč: "Prosim omejite vaš klic na pet minut."

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR"
Mondays at 9 P. M.
WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLOK

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

ing," ki je v vseh ozirih odlično uspel. Nabrane prostovoljne prispevke so izročili Rdečemu križu.

(Po "Ljudski pravici" 7. sept.) SANS.

SLOVANSKI ROKOBORCI V BITKI

Nocoj se bo vršila rokoborbna predstava v prostorih orožarne, na kateri se bodo zopet spoprijeli izurjeni rokoborci, ki se bodo udarili za prvenstvo. V prvemu spopadu se bosta spoprijela Ernie Dusek in Ole Olson, ki sta se zadnji četrtlet borila eno uro, brez da bi eden drugega premagala. Nocoj se bosta toliko časa bila, da bo eden izmed njiju padel dvakrat. Zmagovalec te bitke bo imel pravico do spopada z svetovnim čempionom Frank Sextonom 15. novembra.

V drugemu spopadu bosta nastopila slovanski prvak

George Nancer in Texas Babe Sharkey, ki bo sedaj prvič nastopil v Clevelandu. Vršile se bodo bitke tudi med drugimi rokoborci. Vstopnice so naprodaj pri vratih.

OGLASAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

NAZNANILO!

Cenjeni javnosti se sporoča, da se bo odslej naprej vodilo zavarovalniške posle pokojnega John Zulicha pod imenom

John Zulich Insurance Agency

18115 Neff Road — IVanhoe 4221

1872

1945

Naznanilo in zahvala

Z žalostnim in poirtnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vesti, da je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko v našo sredo in nam izrgala našo drago, nepozabno soprogo in mater

MARY PREMRO

rojena Mohorčič

Blagopokojnica je po dolgi in mučni bolezni za vedno zatisnila svoje mile oči dne 9. oktobra 1945, v starosti 73 let. Doma je bila iz Hrusilja pri Postojni. Pogreb se je vršil 12. oktobra 1945 iz Jos. Zele in sinovi pogrebneга zavoda in po opravljenih cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi sv. Vida smo jo položili k večnemu počitku na Calvary pokopališče.

Tem potom izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno zahvalo za krasne vence in cvetje, ki ste jih položili v zadnji pozdrav dragi pokojnici, kar nam je bilo v tolažbo in uteho v zavesti, da ste pokojnico spoštovali in ljubili.

Enako najlepšo hvalo izrekamo vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnice.

Lepa hvala vsem, ki ste darovali v gotovini mesto vencev, kot tudi vsem, ki ste prišli pokojnico pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti na mirovdor.

Hvala lepa vsem, ki ste dali svoje avie na razpolago pri pogrebu, ter Rev. Baragi za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Zahvalo izrekamo tudi pogrebni zavodu Jos. Zele in sinovi za lepo urejen pogreb in vsestransko najboljšo posrežbo.

Najlepšo zahvalo izrekamo vsem, ki ste nam bili v pomoč in tolažbo v času bolezni pokojnice, kot tudi v dneh žalosti, ko je blagopokojnica za vedno odšla od nas.

Preljubljena in nikdar pozabljena soproga in mati Kruta je usoda, ki zahteva, da se ločimo od svojih dragih. Zaman smo si prizadevali, da bi Te ohranili v naši sredi, prišla je bela žena smrti in Te odvedla v kraj, od kjer ni več vrnitve. Sedaj se raduješ v nebeških višavah in nič več ne čutiš bolečin, katerih si toliko prestala. Žalostna so naša srca nad izgubo Tebe, ljubljena soproga in mati, a spomin na Te si bomo ohranili do konca naših dni, dokler tudi mi ne pridemo za Teboj!

Žalujoči ostali:

ANTON, soproga

FRANK in MARTIN, sinova

ter več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 8. novembra 1945.

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Med boleznijo svojega moža se je Tereza vzorno posvetila novim dolžnostim. V začetku so vsekakor nastavili strežnico. Kasneje pa, ko se je Tereza naučila vsega bistvenega o postrežbi bolnikov, je odslužila ljubito strežnico. Ta popolna tujka je poskušala z zvijačnimi sredstvi izriniti hišno gospodinjstvo iz njenega oblastnega položaja in skušala izvahati privatne zadeve družine Muller. Zofija je seveda bila za to, da strežnico obdrži.

"Očka," je dejala, "ne dopusti vendar, da opravi vse delo Tereza. Ali ne vidiš, kako je utrujena? Izgubila bo svojo lepoto zaradi pogostega vstajanja sredi noči in zaradi vsega, kar je s tem v zvezi!"

"Dekle," je rekel Anton Jakob, "raje vidim, da mi streže Terezika, kakor katerikoli drug človek."

"Ne smeš biti tako samoljubna."

"Že, deklica, toda ona trdi, da mi rada streže. Zdaj vidiš, kakšna je v resnici. Vedno sem ti pripovedoval o njenem nežnem značaju, toda nikdar nisi hotela verjeti."

Kaj naj bi odgovorila Zofija na to? Tisočere bojzani so se je polasčale. Njenemu očetu se vsak čas lahko pripeti kaj strašnega. Ni bil nesmrten. In mnogo potem? Recimo, da se je najhujše zgodilo — — — Zakaj se je Lahinja tako plazila po hiši naokoli, ven in notri pri bolniku, vedno jamice na licih, sladka in nežna do vsakega?

"Zamislil si," je dejala praktična Zofija svojemu možu, "je zamislil si, kako se polasča enega dela našega družinskega premoženja!"

Doktor Naef ni odvrnil ničesar, toda čutil se je najnovejši spremembi v značaju svoje žene. Ker pa je poznal pogoje zakonskega miru, je storil tako, kakor bi se strinjal z njenimi nazori.

"Da, človek mora biti previden s to Lahinjo! Bog vedi, kaj lahko sklene Anton Jakob v določenih trenutkih na svoji bolniški postelji v njen prid!"

Ker sta bila pod vplivom te in podobnih bojzani, ni bilo čudno, da sta Zofija in njen mož prihajala vsak teden iz Thuna na obisk. Poleg tega je vsak dan telefonično spraševala po zdravju Antona Jakoba.

Gottfried Sixtus je prejel Terezino pismo, v katerem ga je prosila, naj zavoljo svojega očeta pride domov. Pisala mu je tudi, da je Anton Jakob zadnje čase pogosto govoril o njem in si boječe želel, da bi imel za kupčije sposobno glavo v svoji bližini, ki bi se lotila njegovih v teku dolge bolezni zanamarnjenih poslov. Gotovo ga, bo veselilo, če bo videl, da je Gottfried spet doma.

To pismo je prejel Gottfried Sixtus v kritičnem trenutku svoje življenske poti, v trenutku, ko se je nasrčeval zgrozil nad svojih duševnim stanjem. Zasovražil je svoje knjige. Ze pri pogledu na papir in črnilo se ga je polastila groza. Duh predavalnic mu je obračal želodec. Njegov duhovni ogenj je ugasnil. Priznal je, da sovraži celo življenje. Samo še misel na Terezo ga je vzdramila. Če si je le priklical njeno podobo, že mu je stisnila boleča sila srca. In potem se mu je zdelo, da se je njegova ljubezen do Tereze zagrizla v meso in kri. Ko je Gottfried prejel Terezino pismo iz Gama, se je posvetoval s Teom. Toč je bil mnenja, naj se odpelje domov, kajti stvar se zdi važna in nujna. "Če bi bil v tvojem položaju, sit svojih

študij in vseh drugih stvari, bi to priložnost hvaležno zagrabil. Zelo verjetno je, da boš v poljedelstvu lahko mnogo več dosegel kakor v justici. Razen tega je po mojem mnenju prva dolžnost sina, da uboga svoje starše."

Gottfried je ravnal po Teodorjevih besedah. Nemudoma je pospravil in se s prvim vlakom odpeljal v Gam.

Snidenje Gottfrieda in Tereze je bilo nepričakovano hladno. Komaj da sta si podala roke. Toda v Gottfriedovih očeh je plapolal čuden ogenj, ko je obrnil v stran svoj blede, zamišljen obraz. Tereza ga je takoj peljala k bolnemu očetu in ju je pustila sama. Gottfried je zares pričakoval drugačno svidenje.

Upal je, da ga bo Tereza veselo pozdravila. Bil je razočaran. Ni dosežala Tereze njegovih misli. Zdelo se je, da to ni Tereza, kateri je pisal vsa ona pisma. Tereza se je kar najbolj potrudila, da bi pripravila Gottfriedu prijetno bivanje. V Gamu naj bi bil res doma. Toda s presenetljivo spretnostjo se mu je znala umikati.

"Tereza," jo je vprašal nekega dne nepričakovano, "ali si opustila svoje študije?"

Čutila je očitek, ki je bil v njegovem glasu. Seveda je moral vprašati. Odkar je bil v Gamu, sta prihajala le malo v stik, medtem ko sta si za njegove odsotnosti redno dopisovala.

"Ne," je odvrnila, "berem, kadarkoli imam čas. Toda, močno me skrbi tvoj oče. Želim si, da bi ozdravel. Kakor vse kaže, poмага do okrevanja lahko le velika operacija, in pa se brani,

da bi ga operirali. Od jutra do večera me zaposluje njegova postrežba. Kako naj dobim čas, da bi brala?"

Obmolnila je. Čemu mu vse to pripoveduje? Ali tega ne ve? Nervozno se je zasmeljal in ji pogledal v oči. Ni vedel natančno, ali so modre ali zelene; toda globoke so bile, zelo globoke in na videz tako mirne. Premotril je njene obrvi, mehko, okroglo vzboklino med obrvmi in trepalnicami. "Kaj je lepo v teh potezah? Kje je to? Ali sem znorel, da se mi zdi tako lepa? Kaj me je le neki pognalo v to norost?"

Docela zadovoljen sem, da sem zopet doma," je dejal kasneje in čuden gnus do samega sebe ga je davil. "Dasi res ne vidim nikjer več nobenega dela. Vse sem uredil. Rothlisbergerjevi računali so v redu. Urediti moram le še sporno zadevo s Schimmelom."

"Prepričana sem," je rekla Tereza, "da ti bo oče za ves tvoj trud hvaležen."

Zapustila ga je in odšla po stopnicah v kuhinjo, on pa je gledal za njo. Nehote se je prijel za glavo. "Ali je to Tereza," se je vpraševal, "ali kaka druga žena? Ali je to vse, česar se je naučila pod mojim vodstvom?"

S skrivnostno taktiko se je Terezi posrečilo, da je ohladila ogenj vročerknega mladeniča. To je bila ena stran njenega značaja, globoko skrita in zavita v temo, ki je ni videl še nihče in se je ni niti sama jasno zavedala. Polagoma pa je postajala boječa in zdržljiva. Morda je bilo napak, da je poklicala Gottfrieda domov. Morda je bila njena lastna varnost ogrožena?

Čez nekaj časa je opazila na Gottfriedu znatno spremembo. Nič več ni oprezal po vseh vogalih za njo. Ugotovila je lahko celo, da se je izogibal. Ta nova okoliščina ji je prinesla nekoliko olajšanja; obenem pa se

je pogrezala v brezmejno bednost. Izogibala se je gornjega nadstropja in je ostajala v moževi ali v svoji lastni sobi, ki je bila poleg njegove. Tam je tudi jedla. Trpela je. Utrudila se je in srce jo je bolelo.

Kaj bi jo še moglo razveseliti v njenem življenju? Kaj drugega naj bi pričakovala od Gottfrieda kakor ravnodušnost? Poklone, katerih bi se lahko iskreno veselila? Toda za to mu ne more in ne sme dati povoda!

Zdelo se ji je, da je dekla kakor nekoč. Od časa do časa se je polastila neka notranja besnost, ko je videla, kako se vse njene male sanje razblinja v kruti resničnosti. Vsa je bila zmedena in jezila se je na Gottfrieda. Nato pa jo je zajela nenadoma sprememba. Ni se več upirala. Obžalovala je svoje misli, svoje sanje, svoje divje pohode v področje fantazije. Odtegnila se je vsakomur in se je posvetila izključno svojemu mo-

They're Here Today ... Gone Tomorrow

If you are mentally agile, perhaps you can keep up with the Argentine situation. Here is Vice Adm. Hector Mernengo Lima, who became minister of the navy in the coup which ousted Vice Pres. Juan Peron for a short time. When Peron returned to office the admiral was arrested.

MR. IN MRS. VICTOR IN ANNIE HOCEVAR

iz E. 53 St., naznanjata otvoritev

GOOD TIME CAFE

E. 95th ST. & ST. CLAIR AVE.

kjer bosta vedno postregla goste z najboljšim pivom, vinom in žganjem ter okusnim prigrizkom. Vsak petek se servira ribjo pečenko, vsako soboto pa kokošjo večerjo. Godba igra vsak petek in soboto.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

Ure: od 10. dop. do 5:30 pop.

THE MAY CO.'S BASEMENT

ZIMSKE POTREBŠČINE ZA OTROKE PO NIZKIH CENAH!

Deški topli
SUKNJIŠKI
SETI
8.99

Dvo-prsne suknje, z podlogo, hlačnice s zipperji. V zahtevanih barvah, iz toplega, praktičnega blaga, ki nudi mnogo trdne noše. Vključena je modra barva. Mere 2 do 4.

S čepicami iz enakega blaga 79c

"Mitzi" praznične
OBLEKCE
za deco
1.85

Želeli boste kupiti te oblekce takoj, za darila ob praznikih! Prijetni sili iz seersucker in pique blaga ... bolero stili ... polna krila ... krasne barve. Mere 4 do 6 1/2.

Za deco tople
"ESMOND"
HALJE
1.99

Tople kot prazenka! Te "Esmond" blanketne halje se zapno spredaj, in zavežejo s pletenim pasom. V modri ali rozasti barvi, mere 1 do 3.

Za deco topli z
gumbi spredaj
JOPIČI
2.99

Mehki jopiči, ki se zapno spredaj kot suknje, izdelani iz mnogobarvnega suede rayon prediva. Z dvema priročniimi žepi. Drži nenavadno količino toplote. Najnovejša barve. Mere 4 do 8.

ZA
SKLEPNIH
MIŠIČAH
PITAJTE
PAIN-EXPELLER
Od 1867 god
Zanesljiv liniment familijari

Cleveland Orchestra
Erich Leinsdorf, dirigent
SEVERANCE četrtak, 8. nov., 8:30
DVORANA sobota, 10. nov., 8:30
Program vključuje dela Mozarta, Debussy in Shostakovicha
Vstopnice v Severance dvorani CE 7300

Oglašajte v Enakopravnosti

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENdicott 0718

Mix-Match Style
Victory Bond Aid

Black and white checked skirt, white blouse and gold weskit to be worn with other pieces. Good looking patterns for girls' clothes available at local pattern counters. Encourage your daughter to sew and put savings into Victory Bonds.

U. S. Treasury Department

Za delavce

ŽENSKÉ

za Punch Press operacijo

Stalno delo

Plača od ure in Piec

Guarantee Specialty

Co.

ob koncu E. 96 St. 2

severno od St. Clair

DELAJTE V

MODERNEMU POSLOVANJU

THE TELEPHONE

potrebuje

ŽENSKÉ

delavke hišnih

Downtown posloje

Stalno delo—Dobre

Polni ali delni čas

6 večerov v tednu

5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na

Employment Office

700 Prospect Ave.

od 8. zj. do 5. pop.

razven ob nedeljah

THE OHIO BEL

TELEPHONE CO.

Išče se

KARPENTARJE

Delo stalno

Dobra plača

Kdor se zanima, naj

oglasi na

960 E. 185 St.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popusti na dr

B. J. Radio Serv

1363 E. 45 St. — H

Vojak

ravno odpuščeno od

želi dobiti opremljeno

ali dve. Naslov se naj

v uradu tega lista.

IMAMO VELIKO

SUKENJ

za žene in dekleta

merah. Nabavite se

trebščine zgodaj, ko

ra obširna. Imamo

la, bluže in jopiče.

ANZLOVAR

DEPT. STORE

6202 ST. CLAIR

Vogal E. 62 St. in St.

SALVAGED

TIN CANS

WASHINGTON

FLATIRON

USE

WAY

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE

THE

USE